

Centraal Bureau voor de Statistiek

Centrum voor Beleidsstatistiek

**Documentatierapport Algemene nabestaandenwet
personen (ANWPERSOONBUS)**

Datum: 2 april 2014

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door het onderzoeksbureau of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het CBS betreft uitsluitend het gebruik van de microdatabestanden. Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Eigen berekening [*naam onderzoeksbureau, c.q. opdrachtgever*] op basis van bij het CBS beschikbaar gestelde microdatabestanden betreffende personen die een uitkering uit de Algemene nabestaandenwet hebben ontvangen”

Beschikbare bestanden:

140402 ANWPERSOONBUS 1999V3 t/m 2005V3;

140402 ANWPERSOONBUS 2006V2 t/m 2009V2;

140402 ANWPERSOONBUS 2010V3;

140402 ANWPERSOONBUS 2011V2;

140402 ANWPERSOONBUS 2012V1.

In de [versiegeschiedenis](#) wordt een chronologisch overzicht gegeven over dit onderwerp.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

De reden van een V3 voor de jaren 1999 t/m 2005 en 2010 en een V2 voor de jaren 2006 t/m 2009 en 2011 is dat de variabelennamen BEGINGELDIGHEID en EINDGELDIGHEID zijn gewijzigd in AANVANWPERSOON en EINDANWPERSOON.

- De reden van een V2 voor het jaar 2010 is dat op basis van 2010 records zijn aangepast als de aanvang in 2010 daar aanleiding toe gaf.
  - Vanaf 2012 is de koppelsleutel voor personen veranderd van SRTNUM en RIN naar RINPERSOONS en RINPERSOON. Het omzetten van de ene sleutel naar de andere wordt beschreven in het script <G:\8_Uilities\Tools\ koppelvariabelen gelijk zetten spss.sps>. Let vooral op het omzetten van RIN naar RINPERSOON omdat RINPERSOON wordt weggeschreven mét voorloopnullen.
  - Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan in de catalogus van het Centrum voor Beleidstatistiek onder de thema's [Bevolking](#) of [Sociaal Statistisch Bestand](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
  - De omschrijvingen en toelichtingen op de variabelen zijn voor de Remote Access en On-site gebruikers te vinden op \8_Uilities\Code_Listings\SSBvariabelen. In verband met eventuele wijzigingen wordt de inhoud van deze map maandelijks geactualiseerd.
-

Inhoudsopgave

<i>Bronvermelding</i>	2
<i>Beschikbare bestanden:</i>	3
1. <i>Inleiding</i>	7
2. <i>Toelichting op het onderwerp</i>	8
Onderwerp microdatabestand(en)	8
Inhoud	8
Eenheid en populatie	8
Historie.....	8
Bijzonderheden	8
Het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	11
3. <i>Bestandsopbouw en toelichting</i>	12
Bestandsopbouw van dit onderwerp	12
Toelichting op de variabelen	13
Versiegeschiedenis	14

1. Inleiding

Het Centrum voor Beleidsstatistiek stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en/of adresniveau) ter beschikking voor onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur over het onderwerp personen die een uitkering uit de Algemene nabestaandenwet hebben ontvangen.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt allereerst de bestandsindeling gegeven. Daarnaast worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op het onderwerp

Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het [Sociaal Statistisch Bestand \(SSB\)](#).

Inhoud

Bevat personen die in een bepaald jaar een uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet (Anw) hebben ontvangen. Van deze personen is door middel van een tijdsleutel aangegeven op welke dagen in het jaar de persoon een uitkering had met de aanvangsdatum daarvan.

Eenheid en populatie

Personen die in een bepaald jaar een uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet (Anw) hebben ontvangen.

Historie

Beschikbaar vanaf 1999.

Bijzonderheden

Algemeen:

Doordat eerst de jaren vanaf 2006 zijn gereviseerd en daarna de jaren 1999 t/m 2005, is de aansluiting tussen 2005 en 2006 niet helemaal consistent. Dit betreft vooral aanvangsdatums. Als aanvangsdatums door de revisie zijn veranderd in 2005, is het in sommige gevallen mogelijk dat de aanvangsdatums in 2006 hier niet mee overeenkomen; de aanvangsdatums liggen in 2006 dan later in de tijd.

- Tot en met 2005 geldt:

Revisie-acties In de V2 bestanden zijn de omgevormde bestanden van V1 gereviseerd. Daarbij zijn de volgende revisie-acties uitgevoerd:

- Bekende aanvangsdata vanuit de polisgegevens van 2006 teruggelegd in eerdere jaren; op basis hiervan zo mogelijk ook personen bijgeschat voor eerdere jaren.

- S-records zo mogelijk in R-records omgezet.

- Aansluitende records met dezelfde gegevens samengenomen.

- Uitkeringen gestopt bij overlijden. Als een persoon al was overleden voor het verslagjaar, dan wordt het bedrag wel opgenomen in de bedragenbestand met een aantal kalenderdagen van 0; het moet dan gezien worden als een nabetaling.

- Uitkeringen gestopt bij 65 worden (of bij onbekende geboortedatum); als dit binnen het jaar was dan werd de eindgeldigheid de laatste dag van de maand voor de maand waarin men 65 werd. De ANW stopt in principe namelijk bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Het gedeelte van de uitkering na de 65ste verjaardag is opgenomen in de restgroep van de overige uitkeringen (RESTOVUITK).

- Uitkeringen bijgeschat tot maand van 65 worden in een jaar als de persoon in de eerste helft van het jaar 65 wordt, een lopende uitkering had aan het einde van het voorafgaande

jaar, maar binnen het jaar helemaal niet voorkwamen (het was namelijk gebleken dat personen die in de eerste helft van het jaar 65 werden niet in de bronbestanden voorkwamen, terwijl personen die in de tweede helft van het jaar 65 werden wel in de bronbestanden voorkwamen; met deze revisie-actie is dit fenomeen rechtgetrokken)

- Voor bijgeschatte personen is het bijbehorende fiscale bedrag geschat op basis van het bekende bedrag in de periode van waaruit bijgeschat wordt, rekening houdend met het aantal kalenderdagen en vermenigvuldigd met een inflatiecorrectiefactor. Het bedrag voor loonheffing voor deze personen is op 0 gezet.

Om rekening mee te houden

- Het niveau van 1999 en 2000 lijkt te laag. In zoverre uitkeringen in 2006 nog liepen is hier bijgeschat. Als echter de uitkering voor 2006 is gestopt kon niets bijgeschat worden, omdat aanvangsdatums ontbraken. Hierdoor is het niveau van 1999 en 2000 waarschijnlijk te laag gebleven.

- Ten opzichte van de reeks vanaf 2006 lijkt het niveau van 2001 t/m 2005 weer wat te hoog te liggen. Wellicht speelt hier mee dat wel rekening is gehouden met overlijden en 65 jaar worden, maar niet met andere gebeurtenissen waarbij de ANW binnen het jaar kan stoppen (zoals huwelijk/samenwonen en 18 jaar worden).

- Personen met een onbekende geboortedatum zijn ook beschouwd als 65 plus en verplaatst naar de overige uitkeringen; het gaat hierbij vrijwel alleen om S-records.

De gegevens van de ANW zijn vanaf verslagjaar 1999 tot en met 2005 uitsluitend afkomstig uit de Fibase, een fiscale database van de Belastingdienst met daarin gegevens over dienstverbanden en uitkeringen die vallen onder de voorheffing loonbelasting. Binnen het SSB is gebruik gemaakt van de Fibase vanaf 1999. Daarom ligt de aanvangsdatum van veel ANW-uitkeringen in deze bestanden op 1-1-1999; door de revisie-acties konden vaak toch eerdere aanvangsdata toegevoegd worden, waardoor nu ook aanvangsdata van voor 1999 voorkomen. Maar er is nog altijd een grote groep met aanvangsdatum 1-1-1999, van wie in werkelijkheid de ANW eerder gestart zal zijn. Dit zullen personen zijn die in 2006 geen ANW meer ontvingen.

Voor het bepalen van een uitkering is het betalingsconcept toegepast. In dit concept telt een uitkering mee als er daadwerkelijk betalingen hebben plaatsgevonden. In dit geval zijn het betalingen volgens de Fibase/Polisadministratie. In tegenstelling tot uitkeringen in de uitkeringsbestanden van het UWV en de gemeenten, is het bij uitkeringen in de Fibase/Polisadministratie niet mogelijk om onderscheid te maken tussen reguliere betalingen en nabetalings.

Om consistentie te bevorderen worden er longitudinale correcties uitgevoerd op de aanvangs- en beëindigingsdatum van de uitkeringen en pensioenen. Ook wordt er gecorrigeerd voor de datum van overlijden.

Vanaf 2006 geldt:

De gegevens vanaf 2006 zijn gebaseerd op informatie uit de Polisadministratie. Deze bestanden zijn maandbestanden en kunnen worden gezien als ruwe data. Om tot ANW bestanden te komen, zijn een aantal acties uitgevoerd. Dit betreft zowel een aantal

'reguliere' acties (vanaf 2006) als een aantal specifieke 'revisie' acties (2006 t/m 2009). De belangrijkste van deze acties worden hieronder beschreven.

Uit de maandbestanden van de Polisadministratie zijn de Anw-uitkeringen geselecteerd m.b.v. SOORTINKOMEN=24. De maandbestanden zijn gecumuleerd, gecorrigeerd (denk aan zaken als het verwijderen van dubbele records) en de variabelen gestandaardiseerd.

De gegevens in de polisadministratie zijn, zeker in de jaren 2006 en 2007, niet volledig. Gegevens over bepaalde maanden ontbreken soms in zijn geheel (zie de standaarddocumentatie ter illustratie). Als gevolg daarvan moest er tijdens het eindintegratieproces redelijk veel worden bijgeschat om tot betere cijfers te komen. Wat er (per jaar en per uitkering) moest worden bijgeschat kan verschillen. Bij de Anw is er bijvoorbeeld een extra methodiek bedacht om de maanden januari en maart van 2006 bij te schatten. Wat er elk jaar (vanaf 2006) is gedaan, is het bijpassen van ontbrekende maanden op basis van de aanvang van de ANW-uitkering. Ontbrak bijvoorbeeld januari, maar stond de aanvang op het vorig jaar, dan werd de uitkering bijgeschat voor januari. Ook tussenliggende, ontbrekende maanden in het jaar kunnen op basis van de aanvang zijn bijgeschat. Er wordt gecontroleerd of de persoon bij de aanvang van de uitkering al is geboren en zo nodig, gecorrigeerd.

Op basis van de aanvang worden ontbrekende periodes achteraan uitkeringen in T-1 bijgeschat vanuit T. Aangezien in 2011 de verslagjaren 2006 t/m 2009 zijn gerevisieerd, is dit gelijk meegenomen in versie 1 van deze bestanden. In een normaal statistiekjaar zal dit een nieuwe versie van het bestand van T-1 opleveren. Dit zorgt er gelijk voor dat december als 'slecht' gevulde maand in de polisadministratie wordt bijgeschat.

De aanvang van de uitkering is longitudinaal consistent gemaakt voor de jaren 2006-2009 (en ook de aansluiting met 2005), waarbij altijd naar de aanvang van T-1 is gekeken. In 2006 is gekozen voor de aanvang die het vroegst is. In 2007 t/m 2009 is daarna steeds de aanvang van T-1 overgenomen. In v2 van 2009, dus het eerste reguliere jaar na de revisie, is de aanvang consistent gemaakt met 2008. In 2010 is de aanvang consistent gemaakt met de tweede versie van 2009. Hierdoor zijn vrijwel alle records consistent. Er kan een enkele uitzondering zijn (in 2010 2 keer) wanneer een record in 2010 voorkomt met een aanvang voor 2009, maar in 2009 zelf niet voorkomt.

Er wordt vanuit gegaan dat de Anw-uitkering niet meer wordt uitgekeerd na iemands 65e verjaardag. Voor wat betreft uitkeringen die voor een deel of in zijn geheel na de 65e verjaardag van een persoon hebben plaatsgevonden, zijn een aantal opties mogelijk:

1. Een persoon wordt 65 in het verslagjaar, maar heeft in het betreffende jaar nog wel een uitkering ontvangen in één of meerdere maanden nadat hij 65 werd. In deze situatie is de eindgeldigheid van de betreffende uitkering aangepast (naar de 65e verjaardag). Lag ook het begin na de 65e verjaardag, dan wordt deze uitkering als nabetaling opgenomen, mits de persoon geen andere ANW-uitkering heeft die wel voor de 65e verjaardag liep (is dat wel zo, dan wordt het betreffende nabetalings-record verwijderd).

2. Een persoon was al 65 bij aanvang van het verslagjaar. Aangezien er geen recht op een ANW-uitkering meer bestaat vanaf je 65e, wordt er vanuit gegaan dat dit geen ANW-

uitkering is en wordt dit record opgenomen bij de overige uitkeringen. Dat geldt dan voor alle ANW-uitkeringen van de persoon in het verslagjaar.

Wanneer een persoon al voor het einde van de uitkering is overleden, is de eindgeldigheid op de datum van overlijden gezet. Uitkeringen die in zijn geheel na het overlijden van een persoon hebben plaatsgevonden, worden gezien als nabetalings, mits deze persoon niet ook al met een andere Anw-uitkering voorkomt in het verslagjaar die wel plaatsvond voor het overlijden (is dat wel zo dan wordt het nabetalings-record verwijderd). Als blijkt dat er betalingen in een kalenderjaar zijn gedaan, maar de persoon blijkt al voor het kalenderjaar overleden, dan worden de betreffende uitkeringen ook als nabetaling getypeerd. Nabetalings komen niet voor in ANWPERSOONBUS, maar wel in [ANWJAARBEDRAGTAB](#). Daarom is het aantal records in beide bestanden ook niet gelijk. Nabetalings zijn te herkennen aan het aantal kalenderdagen. Het aantal kalenderdagen van deze records is namelijk nul.

Wanneer het fiscale jaarbedrag nul of lager is, wordt deze persoon niet opgenomen in zowel ANWPERSOONBUS als [ANWJAARBEDRAGTAB](#). Dit sluit aan bij het betalingsconcept (zoals dat ook voor de jaren voor 2006 is toegepast, zie hierboven).

Een revisie actie voor 2006 t/m 2009: er is met maximaal tien voorgaande jaren gekoppeld om personen die in die jaren ontbreken toe te kunnen voegen. Dit is gedaan op basis van de aanvangsdatum van een uitkering. Wanneer een persoon in T een uitkering ontving waarvan de aanvangsdatum in T-3 lag, maar deze persoon kwam niet voor in T-1, T-2 en/of T-3, dan is de persoon toegevoegd aan de jaren waarin hij niet voorkwam, maar volgens zijn aanvangsdatum wel voor had moeten komen.

Nog een revisie actie voor 2006 t/m 2009: er zijn personen die bij het verrinnen van de maanbestanden een RINPERSOONS=S hebben gekregen, maar die op een later moment wel zijn ingeschreven in de GBA en dus een RINPERSOONS=R hebben gekregen. Om deze personen toch longitudinaal te kunnen volgen, is tijdens de revisie de RINPERSOON/RINPERSOONS van deze personen omgezet (van S naar R).

Het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)

[Het SSB](#) bevat gegevens over alle personen, banen en uitkeringen in Nederland die op microniveau aan elkaar relateerbaar zijn. Hiervoor zijn gegevens over personen uit registraties en enquêtes op microniveau gekoppeld en waar nodig consistent gemaakt. Een belangrijke doelstelling van het SSB is een gegevensbestand samen te stellen dat een samenhangende, consistente beschrijving geeft van een aantal aspecten van de bevolking van Nederland. Voor achtergrondinformatie over het SSB zie: [SSB informatie](#).

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw van dit onderwerp

Onderstaand volgt een lijst van alle variabelen.

<i>Nr</i>	<i>Variabele & label</i>	<i>Format</i>	<i>A/N</i>
1	RINPERSOONS Soort RINPERSOON	Tekst	1
2	RINPERSOON Samen met RINPERSOONS is dit de persoon	Tekst	9
3	AANVANWPERSOON Datum vanaf welke de waarden van de variabelen geldig zijn	Tekst	8
4	EINDANWPERSOON Datum tot welke de waarden van de variabelen geldig zijn	Tekst	8
5	ANW Ontvangt wel/geen ANW-uitkering	Tekst	1
6	AANVANGANW Begindatum ANW-uitkering	Tekst	8

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt van de categoriale variabelen de waarden en hun betekenis gegeven.

1 RINPERSOONS	
Soort RINPERSOON	
R	RINPERSOON WEL IN GBA
S	RINPERSOON NIET IN GBA, WEL SOFINRPROEF
2 RINPERSOON	
Samen met RINPERSOONS is dit de persoon	
3 AANVANWPERSOON	
Datum vanaf welke de waarden van de variabelen geldig zijn	
4 EINDANWPERSOON	
Datum tot welke de waarden van de variabelen geldig zijn	
5 ANW	
Ontvangt wel/geen ANW-uitkering	
0	Geen uitkering aan nabestaanden krachtens de Algemene Nabestaandenwet (ANW)
1	Uitkering aan nabestaanden krachtens de Algemene Nabestaandenwet (ANW)
6 AANVANGANW	
Begindatum ANW-uitkering	

Versiegeschiedenis

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
111110 ANWPERSOONBUS 1999V1	Eerste plaatsing
111110 ANWPERSOONBUS 2000V1	Eerste plaatsing
111110 ANWPERSOONBUS 2001V1	Eerste plaatsing
111110 ANWPERSOONBUS 2002V1	Eerste plaatsing
111110 ANWPERSOONBUS 2003V1	Eerste plaatsing
111110 ANWPERSOONBUS 2004V1	Eerste plaatsing
111110 ANWPERSOONBUS 2005V1	Eerste plaatsing
111110 ANWPERSOONBUS 2006V1	Eerste plaatsing
111110 ANWPERSOONBUS 2007V1	Eerste plaatsing
111110 ANWPERSOONBUS 2008V1	Eerste plaatsing
111110 ANWPERSOONBUS 2009V1	Eerste plaatsing
120419 ANWPERSOONBUS 1999V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 ANWPERSOONBUS 2000V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 ANWPERSOONBUS 2001V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 ANWPERSOONBUS 2002V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 ANWPERSOONBUS 2003V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 ANWPERSOONBUS 2004V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 ANWPERSOONBUS 2005V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120608 ANWPERSOONBUS 2010V1	Eerste plaatsing
130626 ANWPERSOONBUS 2010V2	Aanpassing records
130626 ANWPERSOONBUS 2011V1	Eerste plaatsing
140402 ANWPERSOONBUS 1999V3	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2000V3	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2001V3	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2002V3	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2003V3	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2004V3	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2005V3	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2006V2	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2007V2	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2008V2	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2009V2	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2010V3	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2011V2	Variabelennaamswijziging
140402 ANWPERSOONBUS 2012V1	Eerste plaatsing